

برنجی سنه ۰ نومرو ۲

برنسیخه یی ۱ چار نکه در

۱۵ ذی الحجه سنه ۱۲۹۶

مجموعه علوم

هر عربی ایک برزده واون بشنده نشر اولنور

اولنچي ايجون رايي نورد - اللهيه قويدم . لکن اناري حياه ايتک ونفس الامر موافق بيلمک فکر و اعتقادندا دکلم . اناري اصحاب قامک مشورته عرض ايتدم . ايمدی او يغونسز مطالعهمه اعتراض ايتمه لني انلرک عاطفت مخصوصارندن رجا ايدرم . مع مافيه کنديلرينک ده رايلرينه اعتراض ايدنر بولنير ساکوجنمه لري لازمدر . زيرا « بارقه حقيقت مصادمه افکاردن چيقار »

(موضوع مشورت)

لغت - برلسانک اصلاحي اولامفرداتنک مضبوط اولماسنا توقف ايدر . برلساندا استعمال اولنان لغتلر هر هانکي جنس لساندن اولورسا اولسون ، اولسانک مفرداتندن صاييلير . مثلاً ترکجه ده استعمال اولنمقددا اولان عربجه ، فارسي وسائر لغتلر لساننر کلماتندن معدوددر . مفرداتي ضبط ايتک خدمتي لغت کتابي تکفل ايدر . بناء عليه ترکجه عربجه فارسي وسائر قوللانديغمن لغتلرک طو پوني حاوي برعثمانلي لغتي يانمالي يز .

بوندن اکلاشادی که قاموس ، برهان قاطع واختري کبي لغت کتابلارينک قوللانمقددا اولديغمن ترجمه لري عثمانلي لغتي دکلدرد . زيرا اولابونلردا عربجه وفارسي دن بشقا لغت يوق . ايکنجی عربجه وفارسي دن الديغمن کله لره همن هپسني بشقا معنالردا قوللانمشز . بوندن بشقا انلردن بعضيلرنک ترکرا راسندا معنای اصطلاحی سی وار . متصرف ، مدیر و نافع کبي .

تحریر فار - عربی وفارسی دن الديغمن کله لره همن کافه سنی بشقا معنالردا قوللانمقددا نته کیم شمدي کچدی . بوندن بشقا تحریر فاتمز يوقی ؟ ايشته بونی شو کله جک دليلار اثبات ايدر . اولابعض جمعلي مفرد اولارق استعمال

ايدیورز : مسلمان کبي ، بعضيسني کاهی مفرد کاهی جمع اولارق استعمال ايدیورز : مثلاً شورای دولت اعضاسندن فلان بک . . . یاخود فلان بک شورای دولت ده اعضادر ، تجارندن فلان افندی . . . یاخود فلان افندی تجاردر فقرادن فلان ادم . . . یاخود فلان ادم فقرادر فلان ذاتک اولادندن . . . واه اولادم کبي .

ايکنجی بعض مفردلري جمعارينه مغاير معنالردا قوللانمقددا ، مثلاً تجارک مفردی تاجر و مرکبک مفردی مرکب کبي .

اوچنجی اخرنده همزه اولان عربی کله لره علی العموم همزه لري حذف ايدیورز : مثلاً اعطا و جزا کبي .

دردنجی عرب قاعده سنجه همزه ايله يازماسی لازم کلان بعض جمعلرک همزه لري يايه تحویل ايدیورز : علایم و جرایم کبي .

بشنجی بعض کله لره هم لفظنی هم معناسنی تحریف ايتمشز : مثلاً سفتاح و مشاطلق کبي .

(اولکی استفتاحدر و معناسی مطلقاً باشلامقدرد . حالبوکه بزبونک لفظنی تحریف ايتديکمن کبي معناسنی دا اصنافک ايلک الش و يرشنه تخصیص ايتمشزدر . ايکنجی مشهدلکدر معناسی معلوم) التنجی بعض کله لره يالکر معناسنی تحریف ايتمشز . مثلاً املا و فقط کبي .

(املايی ايکی معناده استعمال ايدیورز . بری کله لره مطلقاً يازلشی : مثلاً شومکتوبک املايی طوغری دکل کبي . او بری کله لره طوغری يازلشی : مثلاً فلان ادمک املايی يوق کبي . حالبوکه عربجه معناسی ديکته در . يعنی برادم سويلوب بشقا ادم يازمقدرد . فقط کله سي عربجه ده ادات حصردر . حالبوکه بزانی لکن کبي استدراک مقامندا قوللانمقددا) يدينجی بعض کله لره يالکر لفظنی تحریف

ایتمشز: مثلاً صوصام، کیون، سنی، شریث
هیبه، سمیز، بدستن، سدق و شادروان کبی.
(عربجه لری و فارسی لری بودر: سمسم، کمون،
صینی، شریط، عیبه، سمین، بازستان، سذاب
و شادروان.)

سکرنجی عربی کله لک شده لری تخفیف ایدیورز.
مثلاً خفی، جلی و درکبی.

ظقوزنجی بعض عربی کله لری عربجه جمع لده
مخالف جمع اندیر یورز: مثلاً تحریک جمعی
تحریرات کبی. (عربجه جمعی تحاریر)

اوننجی بعض عربجه مرکب کلمه لری اسم
یا خود ادات اولارق قولانوب مدلولنده کی
جمعک، مفردک، غائبک، مخاطبک یا خود
متکلمک ملحوظ مزاولایور: مثلاً له، علیه، یعنی،
قاصبانک (۳)، مع مافیه، بنا علیه، مع هذا کبی.
(قاصبانک مفرد مخاطبه و ماعداسی مفرد مذکر
غائبه مختص ایکن بزانی لری جمع مفرد غائب
مخاطب یا خود متکلم مقام لرندا استعمال
ایدیورز: مثلاً لهمده یا خود علیهمده دیورز
و منفعمده یا خود مضرتهمده معناسنی مراد
ایدیورز الی آخره)

اون برنجی تأتائیلری بعضاً اوزون بعضاً مدور
یازوب ایکنجی سنی های رسمی کبی اماره، فتحه
اولارق استعمال ایدیورز: مثلاً فطنت و حمایه کبی.
ایشته بونجه تحریف اتمزوار: بونلری هم کتابت زده
هم تلفظ مزده بویله جه قبول ایتمشز. ایمدی
مادام که بونلری محرف اولارق کتابت زده قبول
ایتمشز اراق لفظ لرنی تحریف ایتدیکمز سائر
لغت لری ده کتابت زده تلفظ ایتدیکمز قیلق ایله قبول
ایتمی یز: مثلاً کاوساله، صندوق، کارکیر،
علام السما، شعیره، دوات، نول، درد، یازاجغما
کوسه له، صندوق، کارکیر، المصاغما، شهریه

(۳) عربجه سی غصباً عنک.

دیویت، ناولون، طو رط و دیه یازمال یز چونکه
بویله تلفظ ایدیورز.

بعضیلر بوفکری قبول ایتمورلر و دیورلر که
قوللان دیغمز اجنبی لغتلرنک مأخذ لرنی بللی ایتمی یز.
بودا کتابت زده انلری تحریف ایتمک ایله حاصل
اولور.

بعضک شو سوزی برقاچ وجهله مجروحدر:
اولا تلفظ زده تحریف ایدوب ده کتابت زده تحریفی
قبول ایتمک اولاد لسانی بر لسان ایچنده ایکی لسان
اوکرنیه مجبور ایتکدر.

ایکنجی مادام که بوفکره ذاهب اولیورلر
نیچون یوقاردا کوستردیکمز تحریفاتی کتابت زده
قبول ایدیورلر؟

اوجنجی تلفظنی تحریف ایتدیکمز کله لری
کتابت زده تحریف ایتسه کینه مأخذ قیب اولماز:
زیرا بیوک لغت کتاب لرندا انلرک هانکی لساندن
الندقلری و کندی لسان لرندا نصل استعمال
اولندقلری کوستریلیر. نته کیم سائر لسان اها لسی
بویله یاییورلر.

دردنجی سائر لسان اصحابی تلفظنی تحریف
ایتدک لری اجنبی لغتلرنی محرف اولارق یازیورلر:
مثلاً عرب یونانجه دن السوب تعریب ایتدیکی
درخی کله سنی درهم یازیور. فرانسسز
عربجه دن تحریف ایتدیکی کله لری تحریفنه تقلیداً
یازیور.

مثلاً امیرالما، القصر و مخزن کله لرنی آمیرال
آلغاز و مغازن دیه یازیور.

ایمدی بومحرفاتی لغت کتابت زده محرف اولارق یازملی در،
و مأخذ لری و کندی لسان لرندا کی استعمال لری
بیان ایدملی در.

فقط دقت اولنا جق یرشور اسیدر که تلفظ زده
اولسون کتابت زده اولسون قبول ایده جکمز تحریفات
ترک فصیح لرنک تحریفاتی اوللی در. عوامک

تحریراتی نہ تلفظ دانہ کتابتہ قبول ایتلی یز •
چونکہ ' واقعا براسانک فن لغتی اهل لسانک
استعمالدن انتراع اولنیر سادا' محرم آشورہ سی
کبی قارماقاریشق براسان حقندا بوقاعدہ جریان
ایتمز • بوقاعدہ یالکز بسیط لسانلردا جریان ایدر •
زیرا مثلاً بوقاعدہ بی ترکیبہ ده اجر ایدیجک
اولساق یکیدن بر ترک لسانی اختراع ایتک لازم کلیر •
جعلر - بزعریجہ جعلر قوللانیورزو فارسی
ادات جمعندن ده یالکر آن اداتی استعمال ایدیورز •
لکن بونلرک لسانلردا اولان استعماللرندہ اطراد
یوق • یعنی ہر ایستدیکمز عربی بر مفردی عرب
قاعدہ سنہ تطبیقا جعلیہ مدیکمز کبی کذلک
بر مادہ نک جمعہ توفیقا دیگر مادہ بی جعلیہ میر •
مثلاً کاتبک جمعندہ کتاب دنیلیر ' لکن کتب
دینلمز • کذلک عاملک جمعندہ عملہ دینیردہ
فاعلمک جمعندہ فعلہ استعمال اولنماز •

آن اداتی ده بویلہ در • یعنی ہر عربی و ہر
فارسی کلہ لری آن ایلہ جعلیہ میر • مثلاً معتبران
بندکان قوللانیلیردا مردمان چاکران
سویلممز •

بناء علیہ بوجعلری لغت کتابند بیان ایتلی •
صرف کتابندا بیان ایتک عبثدر • چونکہ فن
صرف قاعدہ بیان ایدر بر علمدر • بویلہ اطراد
اولیان شیرایسہ قاعدہ آلتنا کیرمز •

قاعدہ لردہ کی شاذ لڑا اعتراض اولنمسون • چونکہ
شواذ استنسا اولندقدن صکر اباقی قالان مفرداندہ
انضباطواردر حالبوکہ بوجعلردہ اصلا اطراد
یوق • بونلردن ہا نکینک استعمال اولندیغنی
ترک فصیحجارنک استعماللرینہ اطلاع ایلہ بیاییورز •
اگر لغت کتابندا بیان اولنیر لرسا اورایہ مراجعت
استعمالاتہ مطلع اولقی زحمتدن بزی قورتارر •
اگر لزومی واردیہ بونلری صرف کتابندا بیان
ایتلی فکرنہ ذاہب اولورساق عربیہ قاعدہ لک

ہمن کافہ سنی عثمانلی طرفندا ذکر ایتلی یز
چونکہ عربیہ نک تاحرف تعریفنہ وارنجہ بہ قدر
مفرداتی الدقدن بشقا بعض عربی ترکیبار بیلہ
استعمال ایدیورز ایمدی لسانلرک قاعدہ سنی
بویلہ تصعیباتہ دوشورمک کارعاقل میدر •

تأییت - ترک فصیحجارنک بعضیسی کرک
ترکیب توصیفی ده اولسون کرک بشقا صورتہ
اولسون عربی نعللرک موصوفلرنہ تأییشدہ
مطابقتلرنی التزام ایتشلردر • مثلاً شومقالہ
صحیحہ یاخود صحیحہ اولان شومقالہ وزیدک
دعواسی مسخوعہ در کبی • لکن اکثر ترک
فصیحجاری شومطابقتی یالکز قاعدہ فارسی اوزرہ
اولان ترکیب توصیفی بہ حصر ایتشلر ایدی •
معافیہ بوصورتہ بیلہ التزام اہمیت ایتشلر
زیرا بعضا مطابقتی ترک ایدیورلر • میاہ لذی
سنہ جدید کبی •

اہمیت ویرمدکلرندہ حقیقی درلر زیرا اولان
انلرک تأییشدہ مطابقتہ رعایت ایتدکاری ترکیب
توصیفیاری ' شمدی ذکر کی کچدیکی کبی •
فارسی قاعدہ سی اوزرہ اولانلردر اہل فرس
ایسہ مطابقتہ رعایت ایتمز • ایشہ کاستانک
عبارہ لری •

« یکی را از علمای معتبر مناظرہ افتاد ...
دروغ گفتن بضربت لازب ماند ... »
شیخ سعدی نک کندی لسانندہ مسلم اولان
فصاحتی سوزنک استشہادہ صالح اولدیغنی
اثباتہ بزی محتاج ایتمز •

ایکنجی بوستہ خانہ عامرہ کبی غلطیاری
بومطابقتدن نشئت ایدیور • زیرامطابقت
سوزنی ایشتدیکمز دن خانہ کبی شیرلی ده مؤث
ظنیلہ بومثالی خطالرادوشیورز •

اوچنجی مادام کہ سائر صورتلردہ مطابقتہ
رعایت اولنمیور یالکز بوصورتہ مطابقتی التزام

ایدمک ترجیح بلامر جحددر .

بکافالیرسا بوایکدجی فرقه نک مطابقت
خصوصندا کی اهمیتسنر لکنه تبعیت ایدرک
مطابقت تکلفی بتون بتون قالدیری ویرملی یز .
منلاحقوق شخصی وامور ملک دی ویرملی یز .
دولابک برنجی نومرو سنده تأیث بخشه دائر
کور دیکم برهوزک مقامه تعلقی اولدیغی ایچون
ذکرنی مناسب کوردم . صاحب مقاله
شویله دیور :

« احوال نامر ضیه جمله سی (جمله دکل ترکیب
ناقص) خلاف قیاس اولسا کر کدر چونکه
عرب السنه سائرده دن برکله السیدیغی حالده
یا تحریف و تعریب یا خود تقلیب ایدر (تقلیب
تحریفدن بشقا بر شیمی ؟ که یا خود ایله تحریفه
مقابل طو تلمش) لکن فرس عربی دن الدیغی
کله لری عینیه فارسی حکمنده استعمال ایلر
مادام که احوالک صفتی اوله جق (صواب
اولان اولاجق یرینه اولان دیمکدر) نامر ضی نک
باشا لسان فارسی نک ادات نافیه سندن اولان
ناحرفی داخل اولشددر (نامر ضی نک باشنا
ناداخل اولورسا نا نامر ضی اولور) بوجه نک
فارسی اولارق احوال نامر ضی یازمالی صواب
اولور چونکه کل جمع مؤنث قاعده سی لسان
فارسی ده جاری و مؤنث و مذکر اعتباری
اولدیغندن صفت موصوفک عینی اولاجق دیهرک
نامر ضیه یازمق صحیح اولامز .»

صاحب انمودجک شومقاله سندن برشی اکلا شامیور
دیسیم شو میدا کوری ن عبارتیه سی ای محجوب
ایمز ظن ایدرم چونکه اگر مقصدی بو ترکیب
فارسی قاعده سی اوزرینه در حالبو که اهل فرس
کندی ترکیبده عربی کله لری فارسی کله سی
کبی قسوللانیدیغندن فارسی ترکیبمارده صفتک
موضوعه مطابقتنه باقلماز دیمک ایسه احوال

نامر ضیه ایراد ایتدیکی سؤال عینیه احوال
غیر مر ضیه یه ده وارد اولور اوخطا ایسه بودا
خطا در ایتمدی مقصدنه ایسه ایضاح ایدلمسی
متمنادر .

اداتلر حرکک ایده جک حرفلر و کتابت
حقندا بعض رأیلر سویله جکم لکن بونلرک
بردن بره اجرا ایدلمسی فکرنده دکم چونکه
معاملاتک بیکلرجه شعباتی اولان بر بیوک لسانک
نقایضی بردن بره اصلاحه قالدشقی عمانی الت
اوست ایتیه قالدشمایا بکزر مقصدم شودر که
بونلره دائر مذاکرات ایدلد کدن صکره یواش
یواش اجرا آتیه باشلانسون .

اداتلر اعلام شخصی یه هیچ برادات مقارن
ایدلملی : مثلاً باب عالی دن . . . یازمالی . ایکی
وداهاز یاده حرفلی ااداتلر هیچ برکله یه متصل
یازمالی : مثلاً سویلدی می ؟ کبی . ایکی ادات
بر برینه متصل یازمالی : مثلاً حکومتک عالم
سیاسی یه احتیاجی آکینک صویه احتیاجی
کبی در مثالی .

حرکک ایده جک حرفلر معلوم که سکر نوع صدامز
وار : درت ضمه ایکی فتحه و ایکی کسره . بونلری
کوستر حرفلرمز اولدیغندن صعوبت چکلدیکی
کوریلور بناء علیه بو خصوصی دانظر
اهمیه الملی در . بن علامتلی اولان فتحه
ثقیلارک کافه سنی بورساله ده الف ایله یازدم
مع مافیه بورساله ده اولان سائر رأیلرم کبی
انی دا اصحاب قلمک نتیجه محاکمه سینه
تابع قیلدم .

کتابت تصورک توضیحی دریغی فکرلرمزی
یا خود حسیاتمزی بیلدیرر بر صورت خارجی در
ایشته عقلا رمز ارا سندا واسطه اتصال انجق
بودر . کتابت عادی شیلره امتیاز ویرر اهمیتسنر
شیلره عظمت و بر بونک ایچون کتابت بتون

مؤلفاتك جاني در.

كوزل يازمق ايجون كوزل دوشونمك وبارلاق
يازمق لازم در. كوزل دوشونمك يازيلاجق
شيك موضوعي معلوم اولق در بر درجه ده كه
اولعلم واسطه سي ايله اوفكرده اصلا ايهام قالملي.
بارلاق يازمق اول افاده در كه كلام ايله ايضاحي
قصد اولنان فكر در حال مشقتسزجه او افاده
ايله اكلا شلملي در حاصل افاده بر درجه واضح
اوللي در كه كوشك كوزله تأثيري كبي فكر
عقلاره تاثير ايتلي. كتابته رونق حاصل اولق
ايجون برچوق شيدن قاچنمق لازم در راجمله
مأنوسه الاستعمال اوليان لغتلردن حشويان
ومعقد تركيبلردن بونكه برابر جمله ده عمده اولان
شيار، ممكن اولديغي قدر ابتدا ذكر اولينوب
قيدل تاخير ايدملي درل مثلا شوطر زده يازملي در.
بختيار در اول كيمسه دل كه هواسي كوزل و طبراني
رنكين بروطنده طوغش ارا كروطنك اعمارنه
چاليشيرلسا.

في الحقيقة جمله نك اركاني ذكر اولنماز دن
مقدم متعلقات وقود ذكر اولنر سا مخاطب
يا خود قارئ سوره سرعت ايله انتقال ايده مز.
ايشته كتابت اجمالا تعريف ايدلدی ايمدی
شيوه افاده مزی بوقاعده التناصوقالم بوقعا اسکی
پاچا و رالایله یاصدیق طولدیرمایا بکره بن اعراب سز
مبهم معقد وحشویانی یازیلن یازیلرا کتابت
دینمز.

(لایحه)

لسانمك اصلاحی ايجون ايديله جك مشورته
وبو مشورتك ویردیکی قراردن صکرا تلفیق
ایديله جك لغتله دأرشو برقاچ بندی اخوانه
عرض ایدرم.
برنجی موقع مناظره یه قونیلاجق رایله واورایلرک
انتخاب ایتدیکی صورته طسویلا یله جق

لغتله عصرمك محصول ترقی سی اولان چانطه
رونق و دولاب کبی رساله لری مرجع اتخاذ
ایتملی یز. یعنی رایلمیزی و بولدیغمز لغتلی انلرا
کوندر وب فکرلرمزک یکدیگر مزه تبلیغنه انلری
واسطه ایتلی یز.

ایکنجی ارباب قلمدن مثلا هر فرق گشی
الفا حرفلردن بر حرفی التزام ایتلی.
اوچنجی ارا مزل اولدن عربجه فارسی
فرانسزجه و سباره کبی او حرفده بولنان لغتلر
اوقرق کشینک اراسینا نسبت متساوی اوزره
تقسیم ایدملي.

دردنجی لغت تلفیقنه مداخله ایدیجک کیمسه
هانکی حرفی و او حرفده بولنان هانکی لغتی
التزام ایدیجکنی اول واسطه یه تحریرا بیلدرملي.
بشنجی کوندر یان لغتله صرایی اوزره
طبع اولنما مسی التزام اولنمیوب کوندر یان
لغتله هر هانکی حرفدن اولورسا اولسون
طبع ایدملي.

اتنجی واسطه اولان رساله لره هر لغت
کوندر دکه زینه امضا وضع ایتلی.

یدنجی لغتلر تکمیل اولدقندن صکرا انلری
بر کتاب حالنه صووق ايجون لازم کلن محو و اثباتلری
و ترتیب و تنظیملری امضا صاحب لرنک اکثریت
آراسیله اوللی.

سکرنجی کتاب ايجون معارف نظارت جلیلندن
آله جق امتیاز مشورت جمعیتی نامه النملی.
طسوزنجی جمعیتده امضاسی اولانلردن هر
برایسی خدمتی قدر کتابک تمتعندن حصه دار
ایدملي.

اونجی کیمسه نك امور شخصی سنه سکنه
کلمک ايجون اون بش کونده بر بر آدم نه قدر
لغت طویلا یه بیلیرسه واسطه اولان رساله لردن
برینه کوندرملي.